

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

КАФЕДРА _____ менеджменту, управління проектами і логістики
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Р. Б. Папірник

вересня 2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Корпоративне управління
(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 073 «Менеджмент»
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма «Логістика»
(назва освітньої програми)

освітній ступінь магістр
(назва освітнього ступеня)

форма навчання денна
(денна, заочна, вечірня)

розробник Божанова Вікторія Юріївна
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Корпоративне управління є одним з ключових елементів і передумовою успішної діяльності товариства, підвищення довіри інвесторів. Наявність ефективної системи корпоративного управління збільшує вартість капіталу, компанії заохочуються до більш ефективного використання ресурсів, що створює базу для зростання. Корпоративне управління розглядають як систему, за допомогою якої спрямовують та контролюють діяльність товариства. У рамках корпоративного управління визначається, яким чином інвестори здійснюють контроль за діяльністю менеджерів, а також яку відповідальність несуть менеджери перед інвесторами за результати діяльності товариства. Належна система корпоративного управління дозволяє інвесторам бути впевненими в тому, що керівництво товариства розумно використовує їх інвестиції для фінансово-господарської діяльності і, таким чином, збільшується вартість частки інвесторів у капіталі товариства. Програма вивчення навчальної дисципліни «Корпоративне управління» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Логістика» магістерського рівня вищої освіти.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
Всього годин за навчальним планом, з них:	135	4,5		135
Авдиторні заняття, у т.ч:	46			46
лекції	30			30
лабораторні роботи				
практичні заняття	16			16
Самостійна робота, у т.ч:	59			59
підготовка до аудиторних занять	20			20
підготовка до контрольних заходів	20			20
виконання курсового проекту або роботи				
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	19			19
підготовка до екзамену	30			30
Форма підсумкового контролю				екзамен

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни. Метою викладання навчальної дисципліни «Корпоративне управління» є ознайомлення студентів із теоретичними основами корпоративного управління, інституційними та інформаційними інструментами забезпечення функціонування системи корпоративного управління на підприємствах.

Завдання дисципліни:

- застосування теоретичних аспектів корпоративного управління в практичній діяльності;
- використання основних елементів та принципів корпоративного контролю, механізм його здійснення в діяльності підприємств;
- застосування методів оцінки економічної ефективності корпоративного управління;
- формування системи органів корпоративного управління, принципів їх функціонування та форм підзвітності.

Пререквізити дисципліни.

Нормативні навчальні дисципліни: методологія та організація наукових досліджень, логістичний менеджмент, ділове адміністрування.

Варіативні навчальні дисципліни: управління проектами та інформаційні системи і технології в менеджменті або управління розвитком підприємства та кадрове адміністрування.

Постреквізити дисципліни.

Виробнича практика: виробнича практика (стажування), переддипломна практика
Атестація: кваліфікаційна робота.

Компетентності:

Загальні:

ЗК₁ – здатність до абстрактного мислення та системного аналізу, пошуку, опрацювання, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами;

ЗК₃ – здатність спілкуватись з представниками різних професійних груп та у міжнародному контексті, вільно володіти іноземною мовою як засобом професійного спілкування, інструментом підвищення свого професійного та особистісного рівня;

ЗК₅ – здатність організовувати та мотивувати людей рухатися до спільної мети, працювати в команді, діючи на основі етичних міркувань, соціально, відповідально і свідомо;

Спеціальні:

СК₂ – здатність встановлювати критерії, за якими організація визначає подальший напрям розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани, спрямовані на забезпечення високого рівня логістичного сервісу та якості в логістичних системах;

СК₈ – здатність до критичного аналізу, оцінки і синтезу нових ідей щодо інноваційних та інвестиційних можливостей діяльності підприємства;

СК₉ – здатність до формування та демонстрації лідерських якостей, проведення ефективної соціально-психологічної взаємодії в колективі організації, створення сприятливого організаційного та психологічного клімату, формування корпоративної культури, розв'язування конфліктних ситуацій;

СК₁₃ – здатність формувати логістичні стратегії у відповідності до загальної стратегії та життєвого циклу організації.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

ПРН₅ – планувати діяльність організації та її підрозділів на стратегічному та тактичному рівнях.

вміти:

ПРН₁ – встановлювати зв'язки між елементами системи управління організацією, вміти користуватися загальнонауковими методами, зокрема синтезу і аналізу;

ПРН₃ – застосовувати концепції, методи та інструменти менеджменту і логістики для результативного та ефективного інтегрованого управління ланцюгами поставок;

Методи навчання. Згідно обраної найпоширенішої класифікації методів навчання за Ю.К. Бабанським визначені наступні методи навчання.

1. За джерелом передачі і сприймання навчальної інформації - словесний метод (лекція).

2. За джерелом передачі і сприймання навчальної інформації - практичний метод (вправи).

3. За логікою передачі і сприймання інформації – дедуктивний метод.

4. За ступенем управління навчальною діяльністю – робота з книгами, навчальним контентом, інтернет-ресурсами.

5. За ступенем управління навчальною діяльністю – самостійна робота.

6. За ступенем управління навчальною діяльністю – контрольна робота (заочників).

Форми навчання. Згідно обраної найпоширенішої класифікації навчання обране за формою її організації:

1. Аудиторні: лекції, практичні заняття (семінари), захист реферату, залік.

2. Позааудиторні: самостійна робота, підготовка реферату, контрольна робота (заочників).

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістовних модулів і тем	Кількість годин, у тому числі			
	усього	л	п	с/р
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи корпоративного управління, тактика та стратегія				
Тема 1. Теоретичні основи корпоративного управління	14	4	2	8
Тема 2. Зовнішня сфера корпоративного управління	14	4	2	8
Тема 3. Учасники корпоративних відносин та органи корпоративного управління	13	4	2	7
Тема 4. Тактичне і стратегічне управління	13	4	2	7

корпораціями				
Разом за змістовним модулем 1	54	16	8	30
Змістовий модуль 2. Управлінська діяльність в корпораціях, контроль та оцінка ефективності				
Тема 5. Управління корпоративними витратами	14	4	2	8
Тема 6. Звітність та контролювання в системі корпоративного управління	23	6	4	13
Тема 7. Оцінювання ефективності корпоративного управління	14	4	2	8
Разом за змістовним модулем 2	51	14	8	29
Підготовка до екзамену	30			30
Усього годин	135	30	16	89

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Тема 1. Теоретичні основи корпоративного управління	2
2	Тема 1. Теоретичні основи корпоративного управління	2
3	Тема 2. Зовнішня сфера корпоративного управління	2
4	Тема 2. Зовнішня сфера корпоративного управління	2
5	Тема 3. Учасники корпоративних відносин та органи корпоративного управління	2
6	Тема 3. Учасники корпоративних відносин та органи корпоративного управління	2
7	Тема 4. Тактичне і стратегічне управління корпораціями	2
8	Тема 4. Тактичне і стратегічне управління корпораціями	2
9	Тема 5. Управління корпоративними витратами	2
10	Тема 5. Управління корпоративними витратами	2
11	Тема 6. Звітність та контролювання в системі корпоративного управління	2
12	Тема 6. Звітність та контролювання в системі корпоративного управління	2
13	Тема 6. Звітність та контролювання в системі корпоративного управління	2
14	Тема 7. Оцінювання ефективності корпоративного управління	2
15	Тема 7. Оцінювання ефективності корпоративного управління	2
		30

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Тема 1. Теоретичні основи корпоративного управління	2
2	Тема 2. Зовнішня сфера корпоративного управління	2
3	Тема 3. Учасники корпоративних відносин та органи корпоративного управління	2
4	Тема 4. Тактичне і стратегічне управління корпораціями	2
5	Тема 5. Управління корпоративними витратами	2
6	Тема 6. Звітність та контролювання в системі корпоративного управління	2

7	Тема 6. Звітність та контролювання в системі корпоративного управління	2
8	Тема 7. Оцінювання ефективності корпоративного управління	2
	Всього:	16

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	підготовка до аудиторних занять	20
2	підготовка до контрольних заходів	20
3	виконання курсового проекту або роботи	
4	опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	19
	Тема 1. Теоретичні основи корпоративного управління Основні сучасні моделі корпоративного управління.	3
	Тема 2. Зовнішня сфера корпоративного управління Основні організаційні форми фінансового посередництва. Роль фондової біржі та систем позабіржової торгівлі в регулюванні руху акцій. Позабіржова торговельна система.	3
	Тема 3. Учасники корпоративних відносин та органи корпоративного управління Формування інформаційної системи корпорації.	3
	Тема 4. Тактичне і стратегічне управління корпораціями Управління державними корпоративними правами	3
	Тема 5. Управління корпоративними витратами Роль і значення управління витратами в умовах ринкової економіки.	2
	Тема 6. Звітність та контролювання в системі корпоративного управління Загальні положення діагностики. Попередня діагностика.	3
	Тема 7. Оцінювання ефективності корпоративного управління Оцінка якості корпоративного управління.	2
5	підготовка до екзамену	30

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методами контролю з даної дисципліни є поточне усне опитування (індивідуальне та фронтальне); тестування; перевірка розв'язування практичних задач; перевірка виконання ситуаційних завдань; заслуховування рефератів та опитування по їх тематиці, перевірка законспектованих питань, не розглянутих на лекціях (винесених на самостійну роботу).

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання результатів поточної діяльності здійснюється в балах в залежності від виду діяльності студента.

Поточний контроль знань та вмінь студента оцінюється за 100 бальною шкалою при обов'язковому виконанні змісту навчального плану дисципліни, що вивчається.

Оцінювання результатів змістового модулю №1 та змістового модулю №2 здійснюється в залежності від виду навчання.

Максимальна оцінка знань теоретичного матеріалу дисципліни, що вивчається, – 40 балів.

Максимальна оцінка навичок та вмінь з практичного матеріалу дисципліни, що вивчається – 40 балів.

Максимальна оцінка знань з самостійної роботи студента – 20 балів.

Критерії оцінки теоретичних знань за змістовими модулями

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за змістовими модулями	
			Змістовий модуль №1	Змістовий модуль №2
1.	Відвідування лекційних занять	1 бал за відвідування студентом кожного лекційного заняття	0 - 8	0-7
2.	Якість надання відповідей на питання	8 балів за кожну вірну відповідь на питання	0-32	
		11 балів за кожну вірну відповідь на питання		0-33
Разом:			0-40	0-40

Критерії оцінки практичних навичок та вмінь за змістовими модулями

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за змістовими модулями	
			Змістовий модуль №1	Змістовий модуль №2
1.	Відвідування практичних занять	1 бал за відвідування студентом кожного практичного заняття	0 - 4	0-4
2.	Виконання ситуаційного завдання	6 балів за кожне завдання (2 завдання)	0-12	-
3.	Якість виконання і захист ситуаційних завдань	Виконання і захист завдань відповідно максимальним вимогам щодо їх якості	11-12	
		Виконання і захист завдання з незначними зауваженнями щодо їх якості	9-10	
		Виконання і захист завдань відповідають мінімальним вимогам щодо їх якості	6-8	
		Виконання і захист практичних завдань не відповідають мінімальним вимогам щодо їх якості	1-5	
		Присутність студента на занятті, але не готовність його до виконання завдання	0	
4.	Виконання задач	7 балів за кожну задачу (в 1 модулі 2 задачі, в 2 модулі 4 задачі)	0-14	0-28
5.	Якість	Виконання і захист практичних	12-14	22-28

виконання і захист практичних завдань	завдань відповідно максимальним вимогам щодо їх якості		
	Виконання і захист практичних завдань з незначними зауваженнями щодо їх якості	9-11	17-21
	Виконання і захист практичних завдань відповідають мінімальним вимогам щодо їх якості	6-8	12-16
	Виконання і захист практичних завдань не відповідають мінімальним вимогам щодо їх якості	1-5	1-11
	Присутність студента на занятті, але не готовність його до виконання завдання	0	0
	Разом:	0-40	0-40

Критерії оцінки знань з самостійної роботи студента за змістовими модулями

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за змістовими модулями	
			Змістовий модуль №1	Змістовий модуль №2
1.	Підготовка та захист реферату	10 балів за підготовлений та захищений реферат	0-10	0-10
2.	Якість виконання і захист реферату	Виконання і захист реферату відповідно максимальним вимогам щодо їх якості	9-10	16-20
		Виконання і захист реферату з незначними зауваженнями щодо їх якості	7-8	11-15
		Виконання і захист реферату відповідають мінімальним вимогам щодо їх якості	5-6	6-10
		Виконання і захист реферату не відповідають мінімальним вимогам щодо їх якості	1-6	1-5
		Невиконання реферату	0	0
3.	Якість виконання і захист питань, що не викладаються на занятті та виносяться на самостійну проробку студентом	Законспектовані питання з використанням додаткових літературних джерел	0-10	0-10
		Законспектовані питання з використанням додаткових літературних джерел	9-10	9-10
		Законспектовані питання з не використанням додаткових літературних джерел	7-8	7-8
		Законспектовані питання виконано з незначними зауваженнями щодо якості її виконання	5-6	5-6
		Законспектовані питання виконано частково, не повністю, не	3-4	3-4

	розкривають сутність питань		
	Законспектовані питання виконано з мінімальним вимогам щодо якості, сутність питань не викладено зовсім	1-2	1-2
	Не виконання студентом самостійної роботи	0	0
Разом:		20	20

Критерії екзаменаційної оцінки

Екзаменаційний білет складається з 3 теоретичних питань та 1 практичної задачі.

Критерії екзаменаційної оцінки

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Відповіді на теоретичні питання			Практична задача
			1 питання	2 питання	3 питання	
1.	Якість відповіді	При відповідях на питання студент показує високий рівень знання теоретичного матеріалу, посилається на літературні джерела провідних фахівців з дисципліни	23-25	23-25	23-25	
		При відповідях на питання студент показує високий рівень знання теоретичного матеріалу, але не посилається на літературні джерела провідних фахівців з дисципліни	19-22	19-22	19-22	
		При відповідях на питання студент показує добре знання теоретичного матеріалу, але відповідає не впевнено, формулювання термінів не точне, маються незначні помилки, на додаткові питання відповідає вірно.	15-18	15-18	15-18	
		При відповідях на питання студент показує середній рівень знання теоретичного матеріалу, відповідає не повно та не впевнено, формулювання термінів не точне, на додаткові питання відповідає вірно, але не впевнено.	12-14	12-14	12-14	
		При відповідях на питання студент показує середній рівень знання теоретичного матеріалу, відповідає не повно та не впевнено, формулювання	9-11	9-11	9-11	

		термінів не точно, на додаткові питання відповідає вірно, але не впевнено.				
		При відповідях на питання студент показує низький рівень знання теоретичного матеріалу, відповідає не повно та не впевнено, формулювання термінів не точно, на додаткові питання відповідає не вірно та не впевнено.	5-8	5-8	5-8	
		При відповідях на питання студент показує мінімальний рівень знання теоретичного матеріалу, формулювання термінів не точно, на додаткові питання не відповідає.	1-4	1-4	1-4	
		Студент не відповідає на теоретичні питання.	0	0	0	
2.	Якість вирішення задачі	Студент вирішив задачу вірно, навів необхідні формули та привив пояснення всіх їх позначень/коефіцієнтів				23-25
		Студент вирішив задачу з незначними помилками технічного характеру, навів необхідні формули, але не привив пояснення їх позначень/коефіцієнтів				17-22
		Студент вирішив задачу з помилками, не вірно навів необхідні формули та не привив пояснення всіх їх позначень/коефіцієнтів				11-16
		Студент вирішив задачу з грубими помилками, не навів необхідні формули.				1-10
		Студент не вирішив задачу.				0
		Всього:	0-25	0-25	0-25	0-25
		Разом:	0-100			

Підсумкова оцінка з дисципліни «Корпоративне управління» складається як середньоарифметичне з суми балів за змістовними модулями та балів з екзамену.

Порядок зарахування пропущених занять.

1. Лекційні заняття, що пропущені студентом зараховуються у вигляді опитування. Студент має відповісти на будь-яке питання (за вибором викладача) з тієї теми, яка викладалась на пропущеному занятті.

2. Практичні заняття, що були пропущені студентом зараховуються наступним чином.

Якщо на занятті було виконання ситуаційного завдання, то викладач пропонує студенту вирішення аналогічного завдання. Наприклад, викладач описує студенту будь-яку

ситуацію з управлінської практики методом проекції (проекційний метод). Студент має дати на неї дати відповідь, тобто розв'язати аналогічно створену ситуацію (проблему). При цьому, по-перш, студент зобов'язаний розв'язати також й те завдання, яке вирішувалось на пропущеному занятті.

Якщо на занятті було рішення задачі, то студент має в присутності викладача захистити її, вирішив таку ж саму задачу додаткову, але за іншим варіантом (за вибором викладача). При цьому, по-перш, студент зобов'язаний вирішити також й свій варіант цієї задачі, яка вирішувалась на пропущеному занятті.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Вінник О. М. Акціонерне право: навч. посіб. / За ред. проф. В. С. Щербини. - К.: Атака, 2002. - 544 с.
2. Євтушевський В. А. Основи корпоративного управління: навч. посіб. / В. А. Євтушевський. - К.: Знання-Прес, 2002. - 317 с.
3. Задихайло Д. В. Корпоративне управління: навч. посіб. / Задихайло Д. В., Кібенко О. Р., Назарова Г. В. - Х.: Еспада, 2003. - 668 с.
4. Кібенко Е. Р. Корпоративне право: учебное пособие / Е. Р. Кібенко. - Харьков: Зспада, 1999. - 480 с.
5. Козаченко А.В. Корпоративне управління : учеб. для вузов / А.В. Козаченко, А.Е. Воронкова. - К.: Либра, 2004. - 368 с.
6. Мальська М. П. Корпоративне управління: теорія та практика. Підручник / М.П. Мальська, Н.Л. Мандюк, Ю.С. Занько - К.: Центр учбової літератури, 2012.-360 с.
7. Небова М.І. Теорія корпоративного управління: вузлові питання : навч. посіб. / М.І. Небова. - К.: Центр навч. л-ри, 2004. - 295 с.
8. Корпоративне управління: навч. посіб. / О.Є. Кузьмін, Л.І. Чернобай, А.О. Босак та ін. - Л.: Вид-во нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2004. - 172 с
9. Корпоративний менеджмент : учеб. пособ. для вузов / И.И. Мазур, В.Д. Шапиро, Н.Е. Ольдерогге, В.И. Шеин. - Омега-Л, 2010. -784 с.
10. Штерн Г. Ю. Корпоративне управління: навч. посібник для студентів спеціальності 8.050201 «Менеджмент організацій» / Г. Ю. Штерн. - Харків: ХНАМГ, 2009. - 278 с.

Допоміжна

1. Господарський Кодекс України / Кодекс України. Закон // Відомості Верховної Ради. –2003. - № 18, № 19-20, № 21-22, ст. 144. - (ред. № 2019-VIII (2002-19) від 06.11.2017, ВВР, 2017, № 27-28, ст. 312).
2. Податковий кодекс України / Кодекс України. Закон № 2856-VI (2856-17) від 23.12.2010 (ред. № 2755-17 від 01.01.2018) [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>
3. Закон України про акціонерні товариства: Від 19 березня 2015. - № 272-19 / Україна. Закон // Відомості Верховної Ради. – 2015. - № 22. - ст. 152 (із змінами Відомості Верховної Ради України, 2008 р., № 50-51, ст. 384; 2011 р., № 35, ст. 344; 2015 р., № 10, ст. 58).
4. Закон України про господарські товариства: Від 02 листопада 2016. - № 1576-12 / Україна. Закон // Відомості Верховної Ради. – 2015. - № 49. - ст. 682 (1666-VIII (1666-19) від 06.10.2016, ВВР, 2016, N 47, ст.800).
5. Аффилированные лица, организационное проектирование, интеграционная динамика / Й.А. Храброва - М. : Издат. Дом АЛЬПИНА, 2008.Порохня В. М. Стратегічне

управління: навч. посіб. / Порохня В. М., Безземельна Т. О., Кравченко Т. А. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 224 с.

6. Осовська Г. В. Стратегічний менеджмент: теорія та практика: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.]/Осовська Г.В., Фіщук О.Л., Жалінська І.В. - К.: Кондор, 2003. – 194 с.

7. Шершньова З. Є. Стратегічне управління: підручник / Є. Шершньова. - [2-ге вид., перероб. і доп.]. - К. : КНЕУ, 2004. - 699 с.

12. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Для підготовки до аудиторних занять і самостійної роботи рекомендовано використання програмних продуктів Microsoft Word та Microsoft Excel, а також ресурсів мережі Internet:

1. <https://www.nssmc.gov.ua/corporate-governance/> - Сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

2. <http://cypa.com.ua/ru/> - Сайт Професійної асоціації корпоративного управління

3. <https://bank.gov.ua/control/uk/index> - Сайт Національного банку України

4. <http://www.smida.gov.ua/> - Сайт системи розкриття інформації на фондовому ринку України.

5. <http://www.afr.com.ua/> - Сайт Агентства фондового ринку.

Також студент може користуватись іншими ресурсами в Інтернеті, якщо він сам їх знайшов, в результаті поглибленого пошуку, або вони знов створились чи почали ширше розвиватись у відповідному напрямку досліджень.

Розробник _____ (В.Ю. Божанова)
(підпис)

Гарант освітньої програми _____ (А.О. Черчата)
(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри менеджменту, управління проектами і логістики
Протокол від «20» вересня 2019 року № 3.